Fil-Qorti tal-Maġistrati (Malta)

Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Illum: 3 ta' Diċembru, 2018

Il-Pulizija
(Spettur Paula Ciantar)

-vs-

Neil Attard, detentur tal-Karta tal-Identita` numru 34784M

Kumpilazzjoni Nru. 384/2016

Il-Qorti,

Rat l-akkużi miġjuba fil-konfront tal-imputat Neil Attard u cioe` talli:

F'dawn il-Gżejjer fi Frar 2016 u fi xhur u fis-snin ta' qabel, b'diversi atti magħmulin minnu, ukoll jekk fi żminijiet differenti, li jiksru l-istess dispożizzjoni tal-Liġi, u ġew magħmula b'riżoluzzjoni waħda:

1. Ġab ruħu b'mod li kien bi ksur tal-Artikolu 251A(1) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta u b'mod li l-imġieba tiegħu ammontat għal segwiment ta' persuna ċioe' DL bil-moħbi;
2. Fl-istess data, lok, ħin u ċirkostanzi, ġab ruħu b'mod li ta fastidju lil persuna oħra u ċioe' lil DL u b'mod li kien jaf jew imissu kien jaf li dan kien ta' fastidju għal dik il-persuna;

3. Fl-istess data, lok, ħin u ċirkostanzi, ikkommetta reat waqt li kien qiegħed taħt ordni ta' probation, mogħtija mill-Qorti ta' Malta preseduta mill-Maġistrat Dr. Saviour Demicoli LL.D. nhar it-03 ta' Novembru 2015;

Il-Qorti ġiet mitluba li f'każ li Neil Attard jinsab ħati li kiser il-kundizzjonijiet tal-obbligazzjoni tiegħu skont l-Artikolu 383 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta li ġew imposti fuqu mill-Qorti ta' Malta preseduta mill-Maġistrat Dr. Saviour Demicoli LL.D. nhar it-03 ta' Novembru 2015, is-somma ta' €1000 tgħaddi favur il-Gvern ta' Malta.

Il-Qorti ġiet ġwntilment mitluba sabiex jekk jidrilha xieraq, tipprovdi għas-sigurta' tal-imsemmija DL u minn issa tapplika l-provvedimenti tal-Artikolu 412Ċ tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta u tagħmel Ordni ta' Protezzjoni taħt dawk il-kawtieli li din il-Qorti jidrilha li huma xierqa.

F'każ ta' ħtija l-Qorti ġiet mitluba sabiex tipprovdi għas-sigurta' ta' DL termini tal-Artikolu 383 et. seq. tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Semghet ix-xhieda.

Rat l-artikoli.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Semghet it-trattazzjoni.

Ikkunsidrat-

Illi l-akkuzi addebitati lill-imputat u cioe` dawk ravvizati bl-artikoli 251A u 251AA tal-Kodici Kriminali, jirrigwardaw agir u kondotta partikolari u specifika li l-imputat mbarka fiha u cioe` il-krejazzjoni ta' diversi profili foloz fuq Facebook.

Illi fil-fatt ghalkemm jisemma' kemm mill-parte civile kif ukoll mill-ufficjal prosekutur li kien hemm ukoll numru ta' telefonati li allegatament kienu jsiru mill-imputat fil-konfront tal-parte civile, dawn kienu oggett ta' kawza/i ohra; tant hu hekk li l-process hu nieqes minn kwalsiasi prova rigward telefonati.

Illi dan ifisser li l-kaz fil-konfront tal-imputat kellu jigi ppruvat esklussivament fuq evidenza li tallaccjah mad-diversi profili foloz li qed jigi akkuzat li holoq u li permezz taghhom giet *harassed* il-parte civile.

Illi ghalkemm fl-ewwel imputazzjoni l-imputat qed jigi akkuzat ukoll bl-insegwiment tal-parte civile, il-process hu nieqes minn kull xrara t'evidenza fir-rigward, tant li l-parte civile tiffoka x-xhieda taghha esklussivament fuq il-*fake profiles* li nholqu u l-messaggi mibghuta fuqhom. Ghalhekk din il-Qorti issa trid tikkunsidra t-tieni imputazzjoni, dik ravvizata bl-artikolu 251A tal-Kodici Kriminali, l-akkuza tal-*harassment*.

Illi il-kaz tal-prosekuzzjoni hu ghal kollox msejjes fuq l-investigazzjoni w r-rizultanzi tal-pulizija, senjatament dik maghmula b'diligenza u professjonalita` mis-Cybercrime Unit, li otteniet informazzjoni kemm minn Facebook kif ukoll minn Melita plc. sabiex wasslet biex jigi identifikat bhala l-malvivent l-imputat f'qasir zmien.

Madanakollu kemm ix-xhieda dwar, kif ukoll l-istess kontenut ta', ir-rapporti mmarkati **Dok. MS1 u JS1** li fihom hemm inkluz l-informazzjoni ottenuta minn Facebook jikkostitiwxxi biss *hearsay* u ghalhekk huma inammissibbli ai termini tal-artikolu 598 tal-Kodici t'Organizzazzjoni u Procedura Civili kif rez applikabbli bl-artikolu 520(1)(d) tal-Kodici Kriminali.

Illi l-Professor A.J. Mamo jghallem kif gej:[1]

There are many reasons assigned for rejecting hearsay, the two principal being first, that the person originally stating the facts does not state them on oath, and secondly, that the person against whom the evdience is offered had not the oppotunity of cross-examining that other person as to his recollection, vercity or means of knowledge. .....

In Fitzgerald vs Fitzgerald (1863) it was stated that the foundation of the admissibility of any evidence is that it should be on oath, and that the party against whom it is tendered should have had a reasonable opportunity of cros-examination.

Issir riferenza ghas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri) fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs Mario Azzopardi**. Fis-

[1] Notes on Criminal Procedure, Vth Year

sentenza minn taghha l-Qorti studjat *funditus* ir-regola dwar il-*hearsay evidence:* [2]

"Punt ta' Liġi – il-Hearsay Rule

"Li l-artikoli relevanti dwar il-Hearsay Rule huma l-artikoli 598 u 599 tal-Kap 12 reżi applikabbli għall-Kap 9 bl-artikolu 645 tal-Kap 9.

'598.(1) Bħala regola, il-qorti ma tiħux qies ta' xiehda dwar fatti li x-xhud igħid li ġie jafhom mingħand ħaddieħor jew li qalhom ħaddieħor li jista' jinġieb biex jagħti xiehda fuq dawk il-fatti.

(2) Il-qorti tista', ex officio, jew fuq oppożizzjoni tal-parti, ma tħallix jew tiċħad li jsiru mistoqsijiet bi skop li jittieħdu xiehda bħal dawk.

(3) Iżda l-qorti tista' ġġiegħel lix-xhud li jsemmi l-persuna li mingħandha jkun sar jaf il-fatti li għalihom jirriferixxu dawk il-mistoqsijiet. ….

599. Il-qorti tista', skont iċ-ċirkostanzi, tippermetti xiehda fuq kliem haddieħor u tieħu qies tagħha, meta dan l-istess kliem ħaddieħor ikollu, fih innifsu, importanza sostanzjali, fuq il-meritu tal-kawża jew ikun jagħmel parti mill-meritu; inkella meta dan ħaddieħor ma jkunx jistax jinġieb biex jixhed, u l-fatti jkunu tali li ma jkunux jistgħu jiġu ppruvati sewwa xort'oħra, l-aktar f'każijiet ta' twelid, taż-żwieġ, tal-mewt, tal-assenza, ta' servitu', ta' rjieħ ta' immobbli, ta' pussess, ta' drawwiet, ta' ġrajjiet storiċi pubbliċi, ta' reputazzjoni jew ta' fama, ta' kliem jew fatti ta' nies li mietu jew li jkunu assenti u li ma kellhom ebda interess li jgħidu jew jiktbu lfalz, u ta' fatti oħra ta' interess ġenerali jew pubbliku jew li jkunu magħrufa minn kulħadd.'

"Il-każ li mhux l-ewwel darba li ġie ċitat b'approvazzjoni dwar il-hearsay rule f'kawżi ta' natura kriminali huwa **Subramaniam v. Public Prosecutor** fejn insibu dan il-kliem:

'Evidence of a statement made to a witness by a person who is not himself called as a witness may or may not be hearsay. It is hearsay and inadmissible when the object of the evidence is to establish the truth of what is contained in the statement. It is not hearsay and is admissible when it is proposed to establish by the evidence, not the truth of the statement, but the fact that it was made. The fact that the statement was made, quite apart from its truth, is frequently relevant in considering the mental state and
conduct thereafter of the witness or of some other person in whose presence the statement was made.'

"Jekk wieħed jimxi mal-prinċipji ta' dan il-każ allura ċerti persuni li magħhom ikun tkellem l-allegat vittma jistgħu jkunu prodotti (per eżempju, psikologu, għalliem jew social worker, il-ġenituri jew qraba fil-qrib tal-allegat vittma). Dawn jistgħu jixhdu li l-allegat vittma tassew qal hekk. Tali xhieda hija biss prova li l-allegat vittma tassew qal hekk, iżda mhux li dak li qed jgħid l-allegat vittma huwa tassew minnu.

"Jekk wieħed jeżamina l-ewwel sentenza tal-artikolu 599 tal-Kap 12, wieħed jista' jikkonkludi li l-hearsay rule fil-Liġi tagħna mhix daqshekk assoluta. U fil-fatt hekk qalet il-Qorti Kostituzzjonali hija u tiddeċiedi il-każ '**Joseph Mary Vella et versus Il-Kummissarju tal-Pulizija'** (13 ta' Jannar 1988) fejn il-Qorti kkonfermat digriet tal-Prim'Awla biex jitħalla jixhed Prokuratur Legali li kien marbut bis-sigriet

[2] Numru 33/2010; Deciz 28.06.2012 per S.T.O. Dr. Silvio Camilleri, Onor. Imhallef Dr. David Scicluna, Onor. Imhallef Dr. Joseph Zammit Mc Keon.

professjonali. Dan ħalla jixhed mingħajr ma kellu jikxef isem it-terza persuna li kienet qaltlu biex il-fatti li fuqhom kellhom jixhed il-Prokuratur Legali.

"Peress li d-depożizzjoni, li tista' tkun hearsay, tista' tkun prova diretta li ntqal xi ħaġa, ma tistax tiġi esklusa fl-istadju tal-eċċezzjonijiet preliminari.

"F'dak li huma deċiżjonijiet kriminali, il-Qrati tagħna issa ilhom sew isegwu il-prattika dwar il-hearsay rule. (Ara dwar dan il-punt: **Ir-Repubblika versus Meinrad Calleja**). Reċentement il-Qorti tal-Appell Kriminali diversament preseduta qalet hekk:

"Fil-limit tal-użu li għamlet l-ewwel Qorti tal-okkorenza msemmija, ma hemm xejn irregolari. Hu ben stabbilit li waqt li prova hearsay ma hix prova tal-kontenut ta' dak li jiġi rapportat li ntqal, hi prova li dak rapportat li ntqal fil-fatt intqal fiċ-ċirkostanzi, data, post u ħin li ntqal u in kwantu tali hi ċirkostanza li meħuda ma' provi u ċirkostanza oħra tista' wkoll tikkontribwixxi għall-apprezzament li tagħmel il-Qorti.' (1 t'April 2011 'Il-Pulizija versus Fabio Schembri' preseduta mill-S.T.O. il-Prim Imħallef Dr Silvio Camilleri).

"Għaldaqstant, il-Qorti qed tiċħad ir-raba', il-ħames u s-sitt eċċezzjoni."

Ikkunsidrat:

17. Din il-Qorti tibda biex taghmilha cara li ma hi xejn impressjonata b'sottomissjonijiet li saru mill-prosekuzzjoni fl-ewwel istanza fis-sens li jekk jigu dikjarati inammissibli x-xhieda enumerati (1)(2)(4)(5)(6)(7) u li ghalihom qed toggezzjona d-difiza dan ikun ifisser li l-prosekuzzjoni ma jkollhiex kaz (ara traskrizzjoni tat-trattazzjoni fl-ewwel istanza fol. 77 tal-atti tal-Qorti Kriminali): "jekk tnehhihom kollha lanqas ghandek kaz, full stop.". Din il-Qorti hi sbalordita b'sottomissjoni bhal din. Jekk il-ligi tkun tirrikjedi li x-xhieda in kwistjoni "jitnehhew kollha" allura din il-Qorti hekk ser tiddeciedi ikun xi jkun ir-rizultat fuq "il-kaz tal-prosekuzzjoni". Tkun problema kbira ghall-prosekuzzjoni jekk tkun serrhet il-kaz taghha fuq provi legalment inammissibbli u tittama li din il-Qorti qatt ma tigi rinfaccjata bi prosekuzzjoni tali. <u>Din il-Qorti ma hix fi hsiebha tammetti provi inammissibbli semplicement sabiex il-prosekuzzjoni "jkollha kaz".</u>

18. ……... Ilu ben stabbilit minn din il-Qorti, kif anki rilevat mill-ewwel Qorti fis-sentenza taghha, li mhux kull relazzjoni ta' x'qal haddiehor tikkostitwixxi hearsay evidence izda jekk dak rapportat hux hearsay evidence jew le jiddependi mill-uzu li wiehed jippretendi li jsir minn dak rakkontat. <u>Jekk dak rakkontat jigi prezentat bhala prova tal-kontenut tieghu allura dak ikun hearsay evidence u bhala tali inammissibbli</u> izda jekk dak rakkontat jigi prezentat mhux bhala prova tal-kontenut tieghu izda bhala prova li dak li ntqal verament intqal fic-cirkostanzi ta' data, post u hin li fihom intqal allura dan ma jkunx hearsay evidence u huwa ammissibbli ghal certi ghanijiet legali legittimi bhal sabiex tigi kontrollata x-xiehda diretta tax-xhud li l-kliem tieghu ikun qieghed jigi rapportat jew, fic-cirkostanzi idoneji, anki sabiex tigi korroborata xiehda diretta ohra. Huma ghal dawn ir-ragunijiet, kif tajjeb spjegat l-ewwel Qorti, li din it-tip ta' xiehda ma tistax tigi eskluza a priori izda d-decizjoni dwar l-opportunita` o meno li tithalla tinghata dik ix-xiehda u titqieghed quddiem il-gurija trid necessarjament tigi rimessa lill-Imhallef togat li jippresjedi l-guri li jkun tenut jaghti d-decizjoni tieghu skont ic-cirkostanzi li fihom jizvolgi l-guri u skont l-esigenzi evidenzjarji u procedurali tal-process.

19. Hekk, jekk tigi messa in dubbju l-kredibilita` jew il-veridicita` ta' xhud, specjalment jekk dak ix-xhud ikun persuna minuri, il-prosekuzzjoni ma tistax legalment tigi mcahhda mill-possibilita` li tikkorrobora dik ix-xiehda bil-mezzi li taghtiha l-ligi, inkluz it-tip ta' xiehda li ssemmiet hawn. Daqstant ukoll jekk tinqala' xi kwistjoni dwar jekk ix-xhud ikunx qieghed jiftakar sew dak li jkun qieghed jixhed dwaru jista' jkun mehtieg li jigi ezercitat kontroll ta' dik ix-xiehda bil-mezz tax-xiehda ta' haddiehor dwar dak li jkun qallu l-istess xhud fiz-zmien relevanti. F'dawn l-eventwalitajiet, kif inghad mill-ewwel Qorti fis-sentenza

appellata, ikun mistenni li l-ewwel Qorti tispjega lill-gurija il-portata u l-limiti tal-valur tax-xiehda ta' persuna li tixhed dwar x'qal haddiehor. Naturalment, hu ugwalment mistenni li l-ewwel Qorti ma tammettix ix-xiehda fuq kliem
haddiehor jekk mhux unikament ghall-ghanijiet u fil-limiti permessi mil-ligi kif gia` spjegat.......

20. Mill-mod kif gie spjegat l-aggravju tal-akkuzat appellant f'dan ir-rigward jidher li l-akkuzat hu konsapevoli tal-pozizzjoni legali dwar il-hearsay kif spjegata kostantement mill-Qrati taghna u li din hi fis-sens kif spjegat mill-ewwel Qorti izda dak li jidher qieghed ihasseb lill-akkuzat appellant hu l-abbuz li jista' jsir mir-regola msemmija dwar il-hearsay peress li dak li jkun qal haddiehor jista' jigi malizzjozament uzat sabiex minflok biex jikkontrolla dak li jkun xehed haddiehor jew sabiex jikkorrobora provi diretti ohra jintuza sabiex effettivament jissostitwixxi dik ix-xiehda ta' haddiehor jew dawk il-provi diretti l-ohra. [sottolinejar tal-Qorti]

Illi dan l-insenjament gie abbracjat mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri) f'decizjoni fuq eccezzjonijiet preliminari fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs Eric Tanti**[3] **kif ukoll Ir-Repubblika ta' Malta vs Daniel Felice.**[4]

Illi korollarju ghall-artikolu 598 tal-Kodici t'Organizzazzjoni u Procedura Civili, hu l-artiklu li jsegwi mmedajatment warajh, ukoll rez applikabbli ghall-procedurali penali bl-artikolu 520(1)(d) tal-Kodici:

559. Il-qorti għandha fil-każijiet kollha tordna li ssirilha l-aħjar prova li l-parti tista' ġġib.

Mill-banda l-ohra l-artikolu 638(1) tal-Kodici Kriminali jipprovdi:

638. (1) Bħala regola, għandu jitqies li tinġieb il-prova l-aktar sħiħa u sodisfaċenti illi l-każ ikun jagħti, u li ma jitħalla barra ebda xhud li x-xiehda tiegħu tkun importanti.

Illi ghalkemm ittellghet tixhed rapprezentant tal-Melita sabiex tikkonferma informazzjoni mibghuta minn dan is-*service provider*, dik l-informazzjoni tirrigwarda *IP address* li Facebook nfurmaw lill-pulizija Maltija bih, li kif intqal tibqa prova inammissibli.[5]

Illi fir-rigward tal-informazzjoni ottenuta minghand Facebook, sakemm rapprezentant taghha ma giex prodott jixhed *in viva voce*, sabiex dik l-informazzjoni setghet tkun ammissibli, kellha tintuza l-procedura

---

[3] Att t'Akkuza Nru. 06/2016; Deciza id-9 ta' April 2018; S.T.O. Prim Imħallef Silvio Camilleri, Onor. Imħallef Joseph Zammit McKeon u Onor. Imhallef Edwina Grima

[4] Per Onor. Imhallef Dr. Edwina Grima, Att t'Akkuza Nru.5/2014, Dec: 22 ta' Settembru, 2016.

[5] Vide xhieda Emily Abela a fol. 343 fejn taghmel riferenza ghall-*email* a fol. 340

prevista bl-artikolu 399 tal-Kodici Kriminali u cioe` li ssir talba lill-Qorti sabiex issiru provi permezz ta' rogatorji, ossia *request for legal assistance*. Dak l-artikolu jipprovdi:

399. (1) Meta l-qorti tiddeċiedi li l-eżami ta' xi xhud jew li xi proċess ieħor fl-inkjesta minn xi awtorità barra minn Malta jkun meħtieġ b'mod indispensabbli, l-ittra rogatorja għal għajnuna legali u d-deċiżjoni tal-qorti għandhom, fi żmien tliet ijiem tax-xogħol, jiġu notifikati lill-Avukat Ġenerali li mbagħad jista', fi żmien ħamest ijiem tax-xogħol, jagħmel kull sottomissjoni bil-miktub skont ma hu jkun jidhirlu meħtieġ.

(2) L-imputat jista', mhux aktar tard minn erbat ijiem tax-xogħol minn dik id-deċiżjoni, jissottometti talba addizzjonali għall-eżami ta' xhud jew ta' xi proċess ieħor tal-inkjesta, u jaħtar persuna oħra li tidher għalih fl-eżami jew fil-proċess. Dan iż-żmien jista, għal raġuni tajba, jiġi mġedded:…..

Illi l-fatt li l-legizlatur jaghti drittijiet lid-difiza anke f'kazijiet fejn smiegh ta' xhieda issir b'rogatorji – u dan fuq domandi li Qorti esklussivament ghandha s-setgha li tawtorizza, liema domandi jsiru wara li jigi assigurat li l-process ghall-smigh xieraq jigi aderit *inter alia* permezz ta' domandi jkunu jirrispettaw ir-regoli procedurali (per ezempju li ma jsirux domandi diretti, li x-xhieda tkun konfermata b'gurament etc) - ikompli jibni fuq ir-regola li in principju xhieda ghandha tinghata dejjem *viva voce* kif jipprovdi l-artikolu 577(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili kif rez applikabbli bl-artikolu 520(1)(d) tal-Kodici Kriminali:

577. (1) Ħlief meta dan il-Kodiċi jiddisponi xort'oħra, l-eżami tax-xhieda fis-smigħ tal-kawżi għandu jsir fil-qorti bil-miftuħ u viva voce.

Fid-dawl ta' dak suespost u fuq skorta tal-gurisprudenza appena enuncjata, din il-Qorti ma tistax tistrieh unikament fuq dak li jixhdu PC1275 u PC261 rigward l-informazzjoni li ngabet minn Facebook, u ghalhekk ma giex soddisfacenement ippruvat in-ness bejn il-kondotta krimunza u l-imputat f'dawn il-proceduri.

Illi minkejja li l-imputat fis-7 ta' Gunju, 2016, ammetta mal-ispettur investigattiv li hu kien kkreja profiles foloz, **baqa' ma giex soddisfacentment ippruvat, u cioe` bi provi ammissibli kif intqal, meta dawn il-profiles gew krejati.**

Fil-fatt filwaqt li l-akkuza tirrisali ghal Frar 2016 u fix-xhur u snin ta' qabel l-imputat jaghmel l-ammissjoni tieghu mal-pulizija aktar minn tlett xhur wara (f'Gunju) u **tali ammissjoni bl-ebda mod ma tista titiqes li torbot il-krejazzjoni ta' dawk il-profiles mad-data indikata fl-akkuza**!

Ghal dawn il-mottivi, in vista tal-mankanza assoluta ta' provi, il-Qorti mhux qed issib lill-imputat hati u konsegwentement tilliberah minn kwalunkwe htija u piena.

Finalment bil-ghan li tigi protetta l-identita' tal-parte civile taghha, il-Qorti qed tordna divjet tal-pubblikazzjoni ta' isem l-istess parte civile.

Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)
Magistrat